

John Fante o la vida com a tragicomèdia

ARXIU DAN FANTE

gos Idiota i *L'orgia*. Uns relats de primera, meravellosament ben escrits, i que són una mostra excel·lent del talent literari de Fante i de les seves temàtiques socioliteràries: el fracàs, la incomunicació familiar i de parella, la pobresa, el catolicisme, el racisme, les relacions amb la comunitat, l'ansia d'alliberament social... *El meu gos Idiota* està ambientada a la dècada dels seixanta a Califòrnia, i ens presenta el desastre personal d'aquest *alter ego* anomenat Henry Molise, un escriptor enfonsat i a les portes de la ruïna, amb quatre fills i una dona incomprensibles que converteixen aquesta figura paterna en un ésser vacil·lant que trontolla, inhabilitat i arrossegat inexorablement per la vida, amb un somni constant d'alliberament i fugida. Tanmateix, un gos Akita enorme, brut, d'aspecte estrany i perillós apareix al jardí de Molise. Porta un collar amb la inscripció "Te'n penediràs", i és una bèstia pervertida amb intencions depravades. Aquest monstre caní farà que la vida de Molise i la seva família canviï per sempre més. La tragicomèdia que acaba desencadenant l'Idiota és l'exemple de com l'absurd i l'imprevist pinten els colors d'una existència extremament patètica i divertida.

L'orgia, en canvi, està situada a Colorado. El narrador és un nen que recorda la figura paterna quan tenia deu anys. L'home és un bon paio, molt treballador, però massa influenciat per un malparit ateu i borratxo que el porta pel mal camí, en especial quan li regalen una mina d'or que resulta ser l'acte atroç d'una broma infinita. La pobresa extrema i el catolicisme, l'alcohol i la misèria social desperten la consciència d'aquest infant que entra, precipitadament i a través del mal, en la vida adulta.

El patetisme, la ironia de la vida i la tendresa són constants humanes que amaren els textos de John Fante, el seu realisme rude i sec converteix amb naturalitat una llar casolana en un autèntic manicomi, i gossos i cotxes en símbols d'un món on els anhels mai són acomplerts. Em penso que això és com apuntar que hi ha algun déu bromista que ens pren sovint el pèl. Excel·lent traducció de Martí Sales. ♦♦

JOAQUIM ARMENGOL

Hi ha un tipus d'escriptors nord-americans que són molt accessibles i de bon llegir, la seva prosa seca i directa

flueix d'una manera tan admirable que són un valuós entreteniment. El seu valer, però, no és tant de caire profund o filosòfic, sinó més aviat de tipus formal i estilístic. Aquests autors són autèntics mestres del diàleg i la psicologia conversacional, i d'un accés immediat a la vida emocional. Aquest lligam amb la pell fa que agradin i connectin de manera

especial amb la gent més jove. Penso en Bernard Malamud, en Charles Bukowski i en John Fante (1909-1983), esclar.

Hi ha un llibre de memòries escrit per un dels fills de John Fante, el Dan, que traça la història familiar de l'escriptor des del sud d'Itàlia fins als barris d'immigrants de Los Angeles i Colorado, en què trobem el jove John Fante escrivint i lluitant desesperadament per convertir-se en un autor reconegut. Però és un esforç inútil i, tip d'aquesta lluita infructuosa, acaba sucumbint al diner fàcil de Hollywood escrivint guions cinemato-

ALOEST DE ROMA
JOHN FANTE
EDICIONS DE 1984
TRADUCCIÓ DE MARTÍ SALES
190 PÀG./16 €

gràfics, com tants d'altres van haver de fer: penso en Francis Scott Fitzgerald i William Faulkner, per exemple. Això ve a tomb perquè l'acritud d'aquest fracàs, juntament amb la passió per l'escriptura, la debilitat per l'alcohol i el caràcter explosiu, evidencien l'alt component autobiogràfic que tenen sovint els llibres de Fante. És el cas d'aquest llibre, *A l'oest de Roma*.

Un gos depravat

Publicat pòstumament el 1986, *A l'oest de Roma* és un volum que conté dos textos magnífics: *El meu*

L'APARADOR

ARA

FICCIO

Dos metres quadrats...
XAVIER ALIAGA
Alrevés

Un periodista de *La ciutat digital*, un diari alternatiu, lliure i de qualitat que batalla contra els dirigents polítics corruptes valencians, és assassinat de manera brutal. L'inspector Feliu Oyono, que ja havia aparegut a *Els neons de Sodoma* (2008), és l'encarregat de resoldre el cas de *Dos metres quadrats de sang jove*. Aliaga ha publicat novel·les com *Si no ho dic, rebente* (2005), *Vides desafinades* (2011) i *El meu nom no és Irina* (2014).

L'illa més ràpida del món
J.M. FONALLERAS
Arcàdia

INFANTIL

"Ningú que hagi passat per l'experiència amarga de la solitud i la marginació vol tornar-hi", escriu Zygmunt Bauman per presentar *L'illa més ràpida del món*, de Josep Maria Fonalleras, cinquè títol de *La Meva Arcàdia*. El llibre està centrat en tres amics, el David, l'Izan i la Júlia. Tots tres comencen recordant l'excursió al gorg, durant la qual van descobrir –gràcies a l'aprenentatge de l'anglès– que una *butterfly* és una mantega voladora.

Terra baixa. Mar i cel...
ÀNGEL GUIMERÀ
Labutxaca

TEATRE

Àngel Guimerà és un dels clàssics del teatre català de finals del segle XIX i principis del XX. Labutxaca reuneix en un sol volum tres de les seves obres més significatives, *Mar i cel* (1888), de final encara espectacular, *Terra baixa* (1897), en què l'home que ha viscut enmig de la natura entra en relació amb la societat –hostil i despietada– i *La filla del mar* (1900), un drama realista en què el dramaturg estudia les virtuts i els defectes de les passions humanes.